

novoles

glasilo delovne organizacije

straža pri novem mestu,
leto XXIV

20. april 1987
št. 4

Glasilo ureja uredniški odbor: Alfonz Šterbenc (glavni in odgovorni urednik), Ivan Balog, Marjan Grabnar, Alenka Gorše, Vanja Kastelic, Mladen Majster, Stanka Šnidaršič, Jadran Šnidaršič, Marko Švent, Darja Horvat, Miha Srebrnjak in Vid Fajdiga. Izdaja Delovna organizacija Novoles, lesni kombinat n.sol.o. Novo mesto — Straža. Glasilo izhaja mesečno v nakladi 3500 izvodov in je po mnenju sekretariata za informacije pri IS SR Slovenije z odločbo št. 421/72 z dne 31. januarja 1978 oproščeno temeljnega prometnega davka. Stavek in prelom v DIC tozd Grafika, tisk v Tiskarni Novo mesto.

*Za praznik dela
1. maj
in praznik OF
čestitajo delavcem
Novolesa*

Samoupravni organi,
druženopolitične organizacije,
poslovodni delavci
in uredništvo

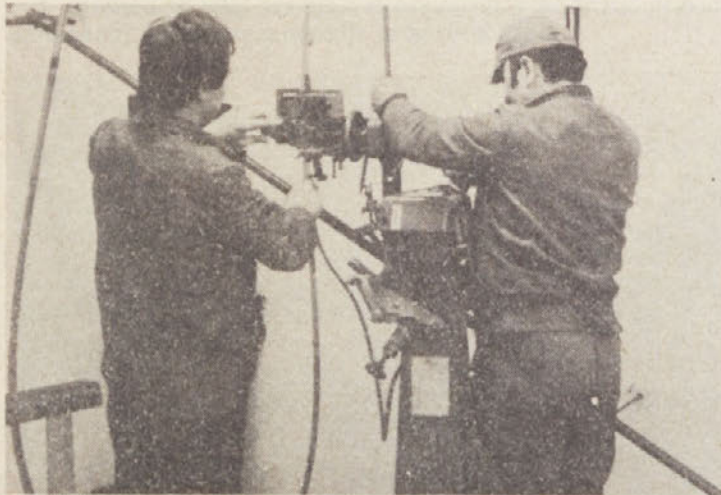

Obisk tov. Miha Ravnika

Dne 8. 4. 1987 je bil na obisku v naši DO tov. Miha Ravnik, predsednik republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije s sodelavci. Najprej si je ogledal del proizvodnje v Straži (Žaga, TDP), nato pa je bil razgovor v sejni sobi.

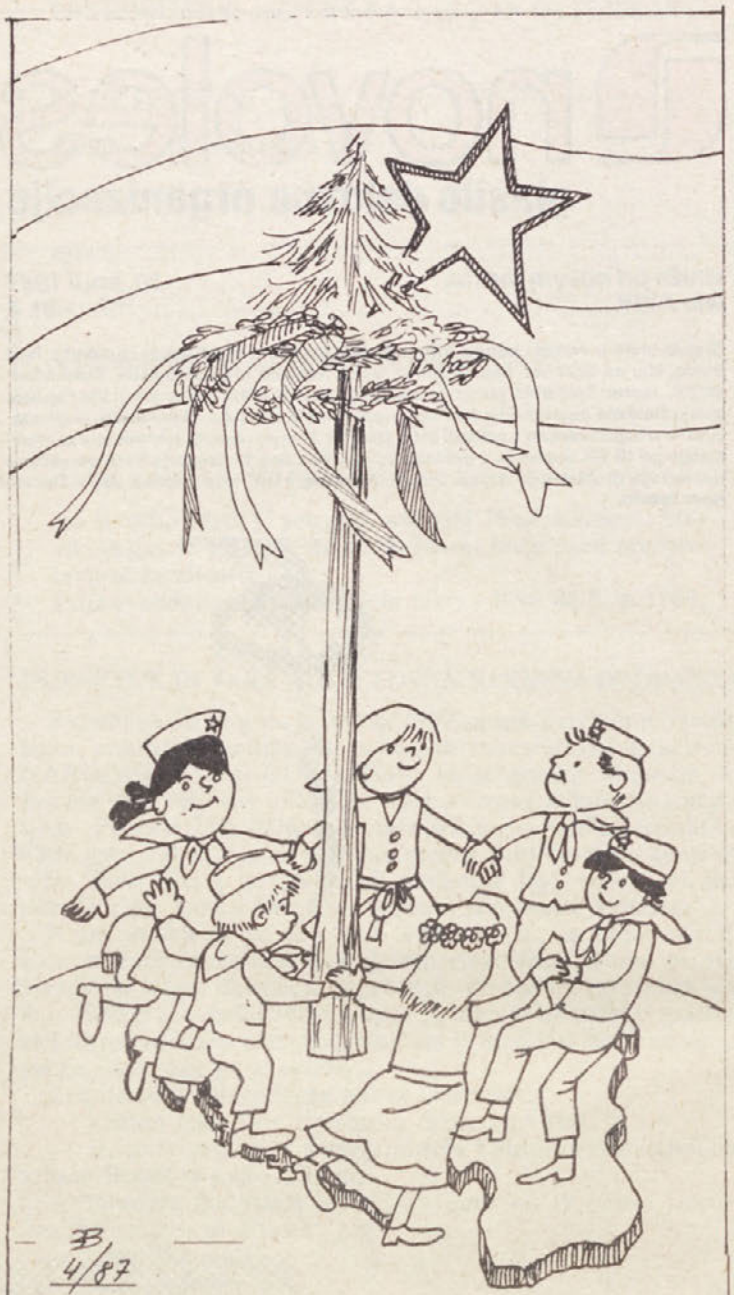
Na razgovoru so sodelovali s strani občine Novo mesto predstavniki občinskega sindikalnega sveta, izvršnega sveta in medobčinskega sveta ZK, s strani naše DO pa predsedniki izvršnih odborov sindikata TOZD, vodstva ostalih DPO, KPO in posamezni strokovni delavci iz DSSS.

Obrat Ruperč vrh, ki spada v tozd Žaga, je dobil še eno manjšo, a pomembno noviteto. Končno je usposobljena manjša brusilnica, tako da ne bo potrebno več voziti žag na v brušenje v Stražo. Obnovljena brusilna stroja sicer ne brusita tako kot nova, upamo pa, da bosta za potrebe obrata le zadoščala.

Takole pa pri nas v TOZD BLP že eno leto zajemamo meteorno vodo v novem adaptiranem delu. Sprašujemo pa se, kdaj bo izvajalec del končno sprevidel, da tako ne moremo delati v nedogled. Če bi imeli od te vode kakšno korist, bi še šlo, ker jih pa nimamo, res ne more iti tako naprej. Ta pripomba bo morda vzpodbudila tudi investicijsko službo, da bo postala bolj aktivna pri izvajalcu, da napako popravi.

B/
4/87

Pesem delavcem

Ko hodiš po svetu okrog,
srečuješ ljudi
z nasmeški na obrazu
in žuljavih rok.

To je svet delavcev,
delavnih pesti,
ki živijo od tega
za svoje vse dni.

Za prvi maj, delavci,
sprostiti si svoje roke,
pustite delo
in odpočijte se!

Delavcem celega sveta
želim vsegà,
kar jim zahoče srce,
a največ si srca zdravja žele!

Tatjana Glivar, 8.a

Izvolili smo nove delegate v samoupravne organe

Volilna komisija v sestavi:

1. Okroglič Marjan
2. Šoško Tatjana
3. Novinec Jože

se je sestala dne 10. 4. 1987 in po pregledu volilnega gradiva o poteku volitev v TOZD in DSSS dne 6. 4. 1987 ugotovila, da so bile volitve v vseh TOZD in DSSS zakonito in uspešno izvedene ter da so v navedene organe delovne organizacije izvoljeni naslednji delegati oz. člani:

1. DELAVSKI SVET DO

TOZD TDP

1. Kolegar Marija
2. Avbar Franc
3. Zaman Dušan
4. Kužnik Anica
5. Papež Jože
6. Gašperič Dane
7. Gorše Mojca
namestnik: Šenica Andrej

TOZD TSP

1. Novinec Janez
2. Luštek Franc
3. Gorenčič Anton
4. Konda Jožica
5. Rolih Jože
6. Trlep Ivan
7. Herceg Ljubica
namestnik: Luzar Miha

TOZD TVP

1. Mihič Peter
2. Stopar Karel
3. Ožbolt Sonja
4. Mervar Štefka
5. Kulovec Branka
namestnik: Šercelj Janez

TOZD ŽAGA

1. Erlah Tone
2. Kasun Željko
3. Milanovič Radojka
4. Pavlin Martin
5. Pestotnik Franc
namestnik: Šuštaršič Ivan

TOZD TES

1. Avguštin Jože
2. Jevšček Matej
3. Klobučar Majda
4. Košir Branko
5. Učjak Anton

TOZD TPP

1. Bohte Joško
2. Kastelic Marjana
3. Krhin Karol
4. Gazvoda Franc
5. Cvelbar Ivan
namestnik: Radešček Lado

TOZD TKO

1. Kostelec Jože
2. Malešič Darinka
3. Krnc Stane

4. Goleš Željko
namestnik: Plut Anton

DSSS

1. Novinec Vesna
2. Brsan Iztok
3. Saje Franc
4. Faleskini Slavka
5. Pureber Silva
namestnik: Kovačec Janez

TOZD TGD

1. Koncilja Vojko
2. Mirtič Slavko
3. Zalašček Milan
namestnik: Muren Štefka

TOZD TPI

1. Bradač Jože
2. Lavrič Franc
3. Pavlin Martina
namestnik: Pavlin Jožica

3. Premru Martin
namestnik: Krašovec Jože

TOZD SIGMAT

1. Lipar Slavko
2. Lužar Marija
3. Arh Darinka
4. Žibert Janez
5. Hodnik Štanko
namestnik: Železnik Marko

TOZD BLP

1. Faleskini Brane
2. Hacin Zvone
3. Štavadohar Stane
namestnik: Baša Anica

ODBOR ZA SAMOUPRAVNO DELAVSKO KONTROLA DO

TOZD TDP: Pirkovič Viktor, Markovič Jožica

- Pirc Metod
Šalopek Tomo
Župevec Miro

ČLANI:

TOZD TDP

1. Pust Anton
2. Gorše Zdravko
3. Pavša Nada
4. Gnidovec Jože

TOZD TSP

1. Rajer Franc
2. Miklavčič Dragica
3. Poplašen Franjo
4. Marolt Darko

TOZD TVP

1. Trlep Stane
2. Palčič Jože
3. Skube Brane
4. Kavšček Silva

TOZD ŽAGA

1. Bartolj Stane
2. Jerman Jože
3. Kralj Uroš
4. Platajs Franc

TOZD TES

1. Špelko Slavko
2. Hrovat Dušan
3. Pirc Franjo
4. Šenica Alojz

TOZD TPP

1. Bajzek Josip
2. Brulc Alojz
3. Brudar Ivanka
4. Straham Branko

TOZD TKO

1. Brajkovič Zdene
2. Grsič Olga
3. Cesar Jože
4. Kulovec Alojz

DSSS

1. Bukovec Mitja
2. Zupančič Stanka

TOZD TGD

1. Končina Jože
2. Lovše Ivan
3. Murn Jožefa
4. Rojc Franc

TOZD TPI

1. Bradač Franc
2. Bukovec Štefan
3. Kumelj Peter
4. Molek Stane

(Nadaljevanje na 4. strani)

Zdi se mi, da je ta glasovnica enaka kot pred leti.

TOZD TAP

1. Pungartnik Jože
2. Skube Franc
3. Femec Mojca
namestniki:
1. Kolenc Adolf
2. Sitar Fani
3. Smolič Franc

TOZD TPE

1. Longar Adolf
2. Čulk Zvone
3. Slak Tomaž
namestnik: Mežan Metod

TOZD BOR

1. Grabnar Ivan
2. Levičar Alojz
3. Urbančič Anton
namestnik: Vrščaj Marjan

TOZD LIPA

1. Junkar Jože
2. Sintič Janez

TOZD TSP: Kasunič Verica, Rozman Alojz

TOZD TVP: Jerman Ivanka

TOZD ŽAGA: Koncilja Viktor

TOZD TES: Fink Marjan

TOZD TPP: Bradač Jože

TOZD TKO: Perinovič Vojislav

TOZD TGD: Koncilja Jožica

DSSS: Martinčič Peter

TOZD TPI: Pavlin Jože

TOZD TAP: Blaznik Irena

TOZD TPE: Rebolj Vinko

TOZD BOR: Božič Valentin

TOZD LIPA: Kuhar Janez

TOZD SIGMAT: Jarh Majda

TOZD BLP: Papež Franc

DISCIPLINSKA KOMISIJA

Predsednik: Gorše Alenka
Namestniki predsednika:
Bobnar Stanka

Pomlad je prišla

Izvolili smo nove delegate...

TOZD TAP

1. Rogelj Stane
2. Miklič Jože
3. Hočevar Janez
4. Škoda Jana

TOZD TPE

1. Jeršin Marinka
2. Brajer Nace
3. Longar Milena
4. Makovec Ana

TOZD BOR

1. Bajc Ivan
2. Brili Anton
3. Mlakar Jožica
4. Urbanč Ivan

TOZD LIPA

1. Zagorc Milan
2. Pavlovič Radovan
3. Stopar Bojan
4. Polovič Milan

TOZD SIGMAT

1. Omerzelj Marta
2. Perc Rudi
3. Župevc Ludvik
4. Zorko Jožica

TOZD BLP

1. Golob Tone
2. Brudar Slavko
3. Gorše Mija
4. Miklič Drago

ZUNANJI ČLANI:

TOZD TDP: Špelko Marjana

TOZD TSP: Konda Jože
TOZD TVP: Medic Kristina
TOZD ŽAGA: Novak Dane

TOZD TES: Cotič Rado
TOZD TPP: Škof Jožica
TOZD TKO: Kremesec Janez

DSSS: Vraničar Franc
TOZD TGD: Lenardič Peter
TOZD TPI: Brezovar Vid
TOZD TAP: Ladič Ivan
Barle Marjan
Praznik Rudi
TOZD TPE: Janežič Branko
TOZD BOR: Kerin Alojz
TOZD LIPA: Božič Albin
TOZD SIGMAT: Kodenja Jaroslav
TOZD BLP: Bošte Boža

Volilna komisija:

1. Okroglič Marjan
2. Šoško Tatjana
3. Novinec Jože

Udeležba na volitvah

TDP	86%
TSP	92%
TVP	86%
ŽAGA	88%
TES	80%
TPP	86%
TKO	95%
DSSS	96%
TGD	90%
TPI	95%
TAP	97%
TPE	98%
BOR	97%
LIPA	97%
SIGMAT	84%
BLP	83%
NOVOLES	90%

Valorizacija štipendij

V šolskem letu 1986/87 so se štipendije valorizirale takole:

1. S 1. 9. 1986 so se kadrovske štipendije valorizirale za 30%; tako je bila vrednost točke za preračun višine kadrovske štipendije od tedaj dalje 37,83 din.

2. Druga valorizacija je bila 1. 12. 1986. Od tega datuma dalje so se kadrovske štipendije povečale za 10% (vrednost točke 41,61 din).

Kadrovskim štipendistom — vozačem se je tudi dodatek za vožnjo povečal s 1. 12. 1986 za 30%.

Štipendije iz združenih sredstev in razlike h kadrovskim štipendijam so se s 1. 12. 1986 povečale za 30%.

3. Tretja valorizacija štipendij pa je bila s 1. 3. 1987. S tem datumom se kadrovske štipendije povečajo za 25% — vrednost točke je 52,01 din.

Kadrovskim štipendistom — vozačem se je dodatek za vožnjo povečal s 1. 3. 1987 za 35%.

Štipendije iz združenih sredstev in razlike h kadrovskim štipendijam se s 1. 3. 1987 povečajo za 35%.

Sklep o valorizaciji štipendij je bil objavljen v Uradnem listu SRS št. 10/87.

Novo višine kadrovskih štipendij od 1. 3. 1987 so:

A. SREDNJE USMERJENO IZOBRAŽEVANJE:

Uspeh	v kraju bivanja		izven kraja bivanja	
	št. točk	din	št. točk	din
zadosten	285	14.823	800	41.608
dober	365	18.984	880	45.769*
prav dober	475	24.705	990	51.490
odličen	605	31.466	1190	58.251

B. VIŠJE IN VISOKE ŠOLE:

6,0 — 7,0	425	22.104	895	46.549
7,1 — 7,3	540	28.085	1010	52.530
7,4 — 7,6	630	32.766	1100	57.211*
7,7 — 7,8	690	35.887	1160	60.332
7,9 — 8,1	775	40.308	1245	64.752
8,2 — 8,3	835	43.428	1305	67.873
8,4 — 8,6	925	48.109	1395	72.554
8,7 — 8,9	1010	52.530	1480	76.975
9,0 — 10,0	1320	68.653	1790	93.098

* — velja za 1. letnike!

Delovne organizacije lahko h kadrovski štipendiji dodajo tistim kadrovskim štipendistom, ki se šolajo za deficitarne poklice, dodatek za deficitarnost do 200 točk, ki znaša od 1. 3. 1987 dalje 10.402,— din.

V Novolesu imajo vsi deficitarni poklici najvišje število točk dodatka (200 točk). Torej bi lahko znašala najvišja štipendija za študenta, ki se šola izven kraja bivanja in ima povprečno oceno vseh opravljenih izpitov 9,0 do 10,0 z dodatkom za deficitarnost, skupno 103.500,— din štipendije.

V Novolesu ima najvišjo štipendijo študent, ki študira ekonomijo in dosega povpreč-

no oceno 8,2 — 8,3. Ta prejema z dodatkom za deficitarnost (dipl. ekonomisti so v novomeški občini deficitarni) od 1. 3. 1987 — 78.275,— din.

Najnižja štipendija v Novolesu je 18.984,— din. Tako štipendijo dobiva kar 11 štipendistov. To so predvsem tisti štipendisti, ki nimajo dodatka za deficitarnost in obiskujejo 1. letnik srednje šole.

V prvem letniku srednje, višje ali visoke šole se ne upošteva uspeh končane osnovne oz. srednje šole, ampak se upošteva za srednjo šolo dober uspeh, za višje in visoke šole pa povprečna ocena 7,4 — 7,6.

Vesna Novinec

Lakirnica v TDP

V prejšnji številki so bile že opisane tehnične zmogljivosti nove lakirnice, poleg tega pa tudi postopek faze realizacije projekta, verjetno pa ne bo odveč, če povemo še, kako smo prišli od ideje do projekta, saj lahko rečemo, da je ta lakirnica primer za pravilni način investiranja. Ta način se glasi: relativno dolga faza snovanja, razmišljanja, izračunov, preverba variant ipd. in čim krajša faza realizacije. Ta način dela je toliko važnejši v tem času silne inflacije.

Začetek razmišljanj o ustreznosti lakirnici sega vsaj osem let nazaj, ki pa so se okrepila s spremembami proizvodnega programa s kakršnimi se sooča TDP v zadnjih letih. Da bo lakirnica za tako veliko tovarno, kot je TDP, trd oreh, smo se vseskozi zavedali, zato je skupina strokovnjakov iz razvoja, tozda in KPO pred kakimi tremi leti menila, da bi se kazalo posvetovati z vsemi, za katere smo vedeli, da kaj vedo o tovrstnih napravah tako doma pa mogoče tudi v tujini.

Vse potrebne konsultacije so bile tudi opravljene. Z domačimi strokovnjaki bolj usčno, medtem, ko smo v tujini najeli firm. Schuler iz ZR Nemčije, ki je proučila naše potrebe in izdelala svoj predlog rešitve naših problemov. Vse navedene aktivnosti so nam pomagale razčistiti večino dilem, ki so se porajale ob tako zapleteni nalogi.

Samo izdelavo izvedbenega načrta tehnologije smo poverili mgr. Kotniku iz projektivnega biroja Lesnine, ki je sicer že zelo zgodaj vstopil v naš tim in pomembno sodeloval tudi pri idejni zasnovi lakirnice. Potem, ko smo se zedinili za idejno zasnovu tehnologije in ugotovili, da rabimo za dogovorjen program vsaj 2500 m² prostora, je bilo največ dilem okoli lokacije. Izdelane so bile kar štiri možne variante in sicer novogradnja v Hruševcu (ta bi bila najbrž najboljša!) v »rdeči hali« (kam bi dali lepljenje!), dogradnja pokrite hale za les (kam z lesom!) in na obstoječem prostoru (pri čemer smo tvegali velike izpade v tekoči proizvodnji). Kot je videti sedaj smo se odločili pravilno, saj nam je prostor v Hruševcu ostal za nadaljnjo dogradnjo TDP (montaža, pakiranje) »rdeča hala« pa je namenjena v celoti za integralno lepljenje lesa.

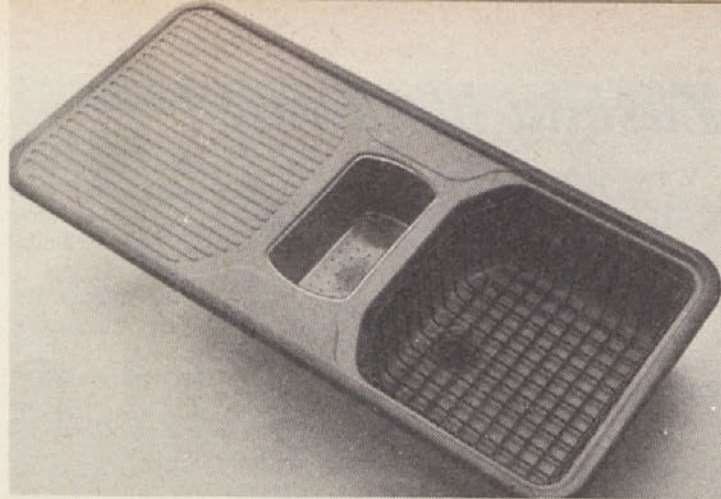
Iz navedenega je razvidno, da smo veliko časa porabili za

razmišljanje, iskanje najboljših rešitev, načrtovanje. Menim, da se je to obrestovalo, saj smo za samo izvedbo investicije in zagon porabili zelo malo časa, kar ni navada pri nas in kar bo moralo biti v bodoče obveza.

Če se sprehodimo po lakirnici tudi laik ne more spregledati zelo estetsko dizajnirane strojne opreme, ki je v celoti domača, delo našega proizvajalca SOP Krško. Strokovnjak bo razpoznal smiselno zaporedje delovnih faz in možnost doseganja visoke produktivnosti ob popolni kakovosti. Seveda se v tem času še semintja zatika, vse še ni utečeno, tudi ljudje vsega še ne obvladujejo povsem, je pa očitno, da bo uvajanje trajalo sorazmerno kratek čas. Delovni pogoji, ki so v Novolesu na mnogih mestih kritični, so v tej lakirnici povsem normalni, kot v prostorih, kjer sploh ni lakov in topil, poleg tega pa še brez prahu. Menim, da bi bilo prav, če bi nekdo iz TDP, ki neposredno upravlja s to veliko napravo, nekoliko opisal za vso Novolesovo javnost, kako dosegajo načrtovane kapacitete, kako se sedaj počutijo vsi skupaj, kako je s kvaliteto izdelkov ipd., saj gre navsezadnje za silno pomemben korak naprej ne samo TDP, ampak celega Novolesa.

Na koncu bi povedal še mnenje in le-tega delim z mnogimi, da nam je z skupnimi močmi uspelo v kratkem času postaviti relativno ceneno lakirniško postrojenje, ki je dosežek, na katerega smo lahko ponosni. Na koristnikih pa je, da ga bodo smotro izrabljali v dobro vsega Novolesa.

Slavko Medle

Vloga oblikovalca v kreiranju proizvoda

Oblikovanje nekega izdelka pomeni z vidika estetike ustvarjanje nečesa lepega, atraktivnega, prijetnega za oko, pa hkrati tudi funkcionalnega. Iskati določeni funkciji primerno obliko pa pomeni dobro poznati pravila igre forme, poznati razvoj oblike in znati strokovno pristopiti k analizi oblike v formi funkcije.

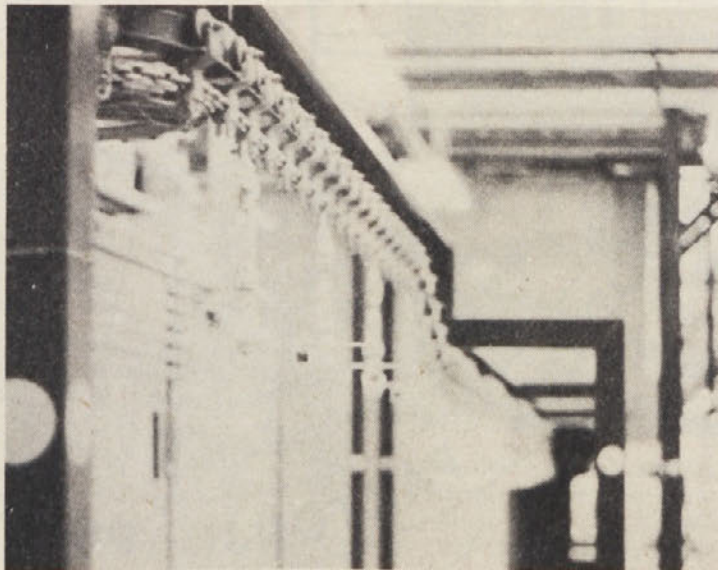
Oblikovalec pa je pri svojem ustvarjanju izdelka za trg tesno povezan z ostalimi kreatorji proizvoda. Tu ni edino važno, da je izdelek pravilno oblikovan po vseh zahtevah estetike funkcionalnega, racionalnega, ekonomsko pogojenega in nenazadnje dobičkonosnega sveta, pač pa da je tako, kot je v ideji zasnovan in s strokovnim pristopom načrtovan, tudi izveden. To pa pomeni, da je njegov uspeh odvisen tako od kvalitete surovine, od kvalitete predelave surovine, kvalitete izdelave izdelka in strokovne ponudbe izdelka na trg. To je veriga, katere vsak člen enakovredno vpliva na končni uspeh izdelka.

Zavedati se moramo, da delamo z naravnim materialom, ki ga narava ne producira v takšni meri, kot ga svet predeljuje. To pomeni, da je tega materiala vedno manj in da njegova vrednost vedno bolj raste. Zato je potrebno z njim ravnati skrajno racionalno. Vedno znova in znova težimo za količinsko čim večjo predelavo lesa, hkrati pa pozabljamo, da imamo opravka z materijo, ki ima dosti večjo vrednost, kot ji jo dajemo. Poganjati ogromne količine lesa skozi »predelovalnice«, ki mu skoraj povsem poberejo vso žlahtnost, pomeni vzeti lesu tisto, zaradi česar sploh ima visoko ceno. Še taka tehnološka brezhibnost izvedbe (pa žal ne dosegamo niti te) ne more presežati vrednosti izdelka, kjer je vključeno tudi človekovo ročno delo. Samo tak izdelek dobi svojo »dušo«. To je tisto, kar so naši predhodniki znali tako čudovito vcepiti temu naravnemu materialu, mi pa ga hočemo te narave oropati.

Vendar je za to potrebno veliko znanja in strokovnosti, učenja in zgledovanja.

Potrebno se je zamisliti nad našim odnosom do te dragoocene surovine, pa naj bo to tisti, ki jo nabavlja, tisti ko jo oblikuje, tisti ki jo predeluje in izdeluje končne izdelke iz nje, kot tudi tisti, ki končni izdelek plasira na trg. Samo kultura v odnosu do surovine, zavest, da ima vsak kos lesa svojo nezanemarljivo vrednost, odgovornost do surovine in do vse družbene lastnine so merila, ki nas lahko približajo višjemu nivoju produkcije in ponudbe kvalitete, pa tudi k višjemu nivoju lastne kulture, ki že v močno načeti srjaci tava po deželi kranjski.

KLEMENC MAJA,
dipl. ing. arh.

Nova lakirnica v TDP

Zaščita hlodovine

V današnji situaciji so se pokazali problemi, ki smo jih do zdaj zanemarjali — eden od njih je tudi zaščita in ravnanje z hlodovino.

Letno dobimo v Stražo okrog 65 000 m³ hlodovine, od tega večino bukovine, ki pa je zelo problematična za skladiščenje. Zraven občutljivosti hlodovine se pojavljajo še druge težave kot so sezonska dobava, prevelike zaloge v najbolj kritičnih mesecih (pomlad, poletje), že okužena hlodovina ter problematičen in neurejen skladiščni prostor.

Pri zaščiti hlodovine naletimo na dva problema: na zaščito pred insekti ter zaščito pred škodljivim delovanjem gliv.

Na našem skladišču hlodovine nevarnost predstavljajo daleč večjo glive, zato se moramo pri zaščiti v glavnem posvetiti temu problemu. Glive potrebujejo za svoj razvoj tri osnovne pogoje: vlago — optimum 40-60% (v lesu), temperaturo — optimum 20-30° C, zrak — optimum 25-60% (v lesu).

Vse metode zaščite hlodovine bazirajo na eliminiranju enega od teh pogojev. Lahko jih razdelimo na štiri osnovne načine:

- mokri
- vlažni
- suhi
- kemična zaščita

Pri mokrem načinu potopimo hlodovino v naravne vodotoke ali bazene. S tem preprečimo dostop zraku in dvignemo vlažnost lesa. To je dobra metoda, saj nam omogoča zaščito zdrave kot tudi okužene hlodovine, njena glavna pomanjkljivost pa so visoki stroški izgradnje sistema bazenov.

Vlažni način temelji na rošenju hlodovine z razpršilci ali »zalivanju« hlodovine z vodnimi topovi. Tako dvignemo vlažnost lesa nad 80% ter dosežemo vlažno imunost hlodovine, saj se pri tako veliki vlažnosti ustavi nemoten razvoj gliv. Dobra stran te metode so nizki stroški, ne smemo pa dovoliti, da vlažnost pade izpod 75%, saj bi v nasprotnem ustvarili idealne pogoje za razvoj gliv. Že okuženo hlodovino s to metodo ne moremo v popolnosti zaščititi, lahko pa v veliki meri zavremo propadanje.

Pri suhem načinu omogočimo čim hitrejšo sušenje hlodovine, tako da vlažnost lesa pade izpod 25%, kar ne zadostuje za nemoten razvoj gliv (suha imunost). Ta metoda zahteva velik skladiščni prostor ter pravilno zlaganje, da bi dobili dobro zračnost zložajev. Slabost te metode je možnost pokanja hlodovine zaradi hitrega sušenja.

Kemična zaščita je pokazala zelo dobre rezultate, je pa relativno draga, tako da se uporablja samo za zaščito vrednejše hlodovine ter drugih drevesnih vrst.

Po načinu razvoja in povzročene škode razlikujemo naslednje tipe gliv:

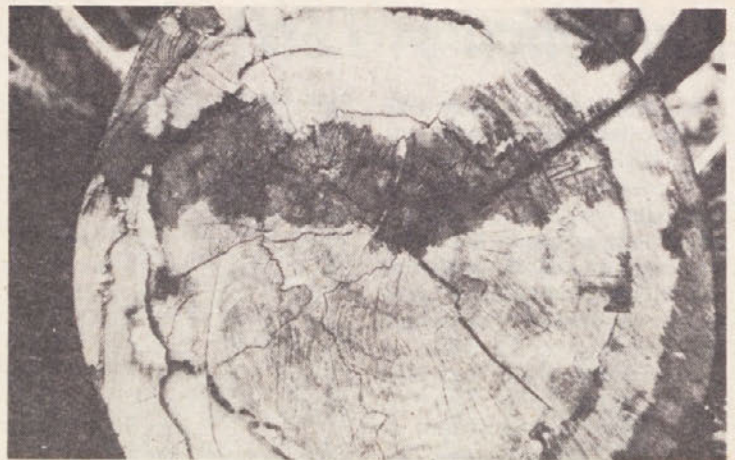
- glive prave razgrajevalke lesa
- glive povzročiteljice barvne spremembe lesa
- glive plesni

V prvo skupino spadajo tiste, ki biološko razgrajujejo in s tem spreminjajo fizikalne, kemične in tehnološke lastnosti lesa. Glive, ki povzročajo spremembo barve in plesni ne razkrajajo lesa. Hranijo se z celično vsebino, zato ne vplivajo bistveno na tehnične lastnosti lesa. Njihovo delovanje je omejeno na beljavo in površino lesa.

Na našem skladišču je najbolj pereča piravost bukovine, zato jo bomo natančneje opisal.

PIRAVOST je poseben tip bele gnilobe, za katero je karakteristično neenakomerno širjenje.

V prvi fazi pride samo do spremembe barve, ki neenakomerno gradira od čela proti notranjosti hloda (nepravo srce rdečerjave barve). To obarvanje je

Tako izgleda pirova hlodovina.

posledica postopnega odmiranja celic v procesu sušenja sveže podrtéga drevesa. Celice gubijo vodo, zato pride do prodiranja kisika, kar povzroči spremembo barve lesa. V tej fazi les še ni spremenil svojih tehničnih lastnosti, temveč le estetske. Zraven tega se tudi težje impregnira, saj so traheje (prevodni elementi) zamašene s tilami (gumijasta snov s kristali in barvili). Temu pojavu se lahko izognemo z navlaževanjem ali relativno hitrim sušenjem hlodovine. Večvredno hlodovino lahko zaščitimo s premazovanjem čel in poškodovanih mest na hlo-

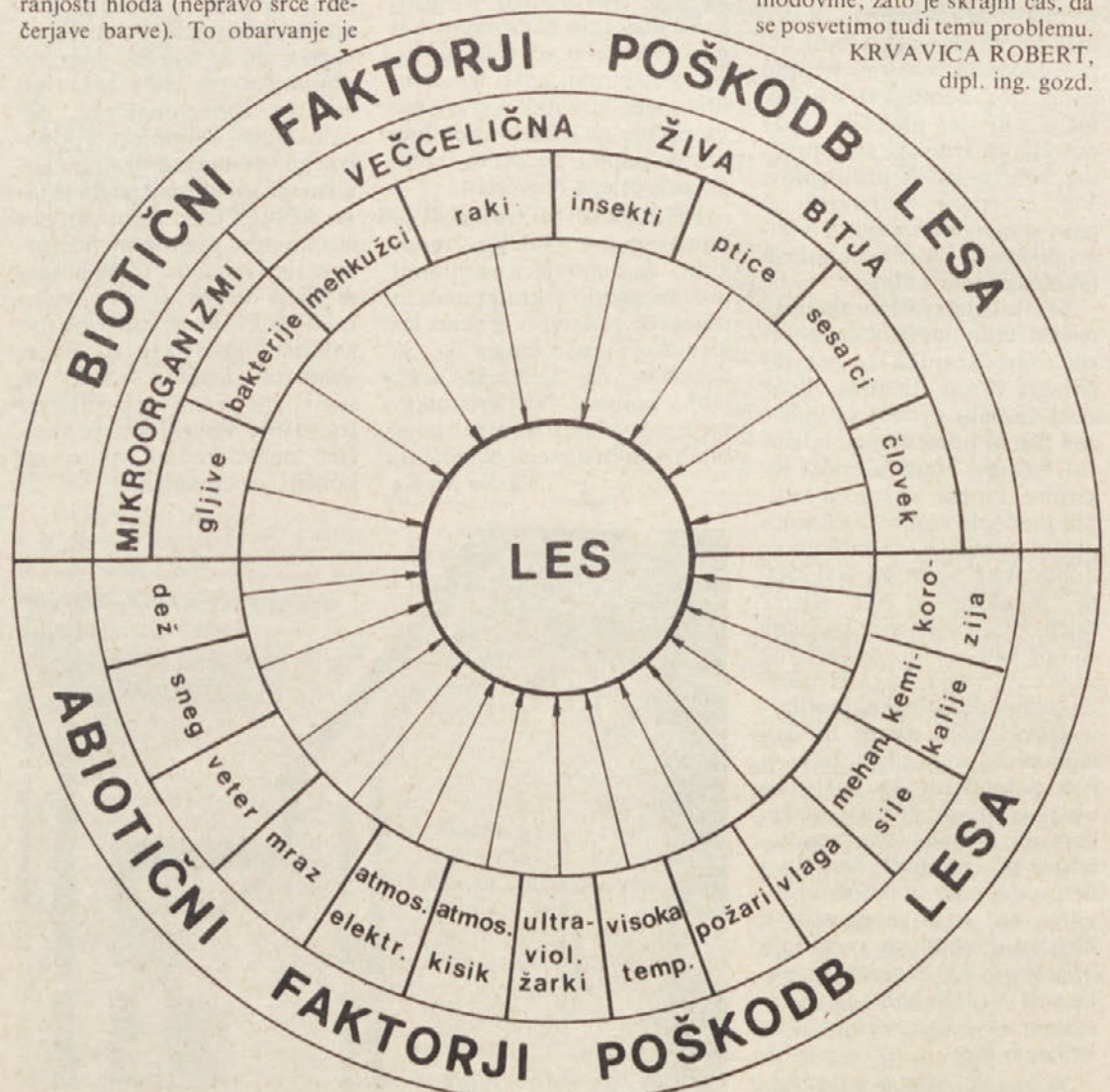
du s preparati, ki vsebujejo: smolaste snovi, snovi, ki vežejo kisik ter fungicide (kemični preparati za zatiranje gliv).

Takšen hlo v drugi fazi napadajo glive, ki so povzročiteljice gnilobe lesa. Gniloba prodira v obliki lis oz. jezikov. Tako napaden hlo lahko pri ugodnih pogojih popolnoma propade v dveh mesecih.

Zaščita temelji na čim hitrejšem izvozu iz gozda na skladišče ter skladiščenju po eni izmed zgoraj navedenih metod.

Posebno v lanskem letu (1986) smo opazili precejšnje propadanje hlodovine, zato je skrajni čas, da se posvetimo tudi temu problemu.

KRVAVICA ROBERT,
dipl. ing. gozd.

Končno se je začelo

Pregovor pravi, da v tretje gre rado. Tu mislim zdaj na gradnjo šole v Vavti vasi. Prvič je bila zgrajena 1908. leta, dozidana pa leta 1964. Tej letnici bo v mukah dodano še eno zgodovinsko leto — 1987.

Po res dolgih letih čakanja, snovanja, iskanja, dogovarjanja, modrovanja in ne nazadnje referendumskega odločanja smo le zagledali na koncu (ali v začetku) vasi, da so ob starem »hramu« učenosti le začeli spreminjati njeno okolico delavci gradbenega podjetja Pionir. Končno se je začelo. Lahko bi se tudi prej!

Že lani v jeseni je učenka 8. a razreda, Judita Palčič, zapisala svojo misel o gradnji nove šole takole: »Osnovno šolo bo začelo graditi gradbeno podjetje Hitrost 1. aprila 1987.« In ta njena »aprilska izjava« se je natanko tako tudi uresničila. Namreč letos prvega aprila so delavci gradbenega podjetja Pionir res pripeljali težko mehanizacijo in končno začeli spreminjati dosedanje zelenice, njive in igrišče v gradbišče.

Ko smo vprašali predsednika gradbenega odbora, Jožeta Pirca, če so morebiti še kakšne ovire v zvezi z gradnjo šole, čeprav že vidimo, da se je začela, nam je dejal, da je glede šole vse urejeno, da ni nobenega problema več. Letos v jeseni naj bi bil novi del šole — prizidek — končan, tako da bi se vanj kompletno preselili in bi takoj nato začeli z adaptacijo starega dela.

»Drugače pa je s telovadnico. Sredstva za (majhno) telovadnico, kot jo predpisuje

normativ, bi bila zagotovljena, a splošne potrebe krajanov in okolice pa so večje, kot bi jih zmogla »normativna« telovadnica tako s športno-rekreativnega kot s kulturnega vidika. Zato si prizadevamo, da bi jo »raztegnili« morda do velikosti rokometnega igrišča, kar bi pa seveda morali materialno podpreti zainteresirani, kot so DO Novoles, Gorjanci, Gozdno gospodarstvo, Opekarna Zalog, Krajevna skupnost in Telesno-kulturna skupnost iz Novega mesta. Za tak korak pa se je treba odločiti s samoupravnim sporazumom — tudi glede vzdrževanja — že do konca tega meseca, kar pa bo seveda z ozirom na težko gospodarsko situacijo precej trd oreh,« je menil Jože Pirca.

»Seveda pa si najbolj želimo, da bomo po dolgih letih dvoizemskega pouka, prešli na enoizemski in bi tako začeli delati v normalnih pogojih,« je poudaril ravnatelj šole, Pero Jokič.

Kaj mislijo in kako spremljajo gradnjo šole učenci — subjekti vzgojno-izobraževalnega procesa — pa bodo povedali sami.

»Končno se je začelo,« se je govorilo prvega aprila po naši stari terezijanski šoli. Ljudje v suknjah in s kravatami za vratom so opravili svoje delo. Sedaj so od besed prešli k dejanjem. Tudi delavci s Petrola so si morali ogledati ta dogodek. Stali so ob cesti, medtem ko so nestrpni šoferji na črpalki trobili in še marsikatero pametno rekli v čast Petrolu.«

Jurij Krštinc, 7. a

»Želja po izgradnji nove šole v Vavti vasi je stara vsaj toliko kot mi. Naši predniki so že pred mnogimi leti z veseljem zbirali star papir, staro železo in »dinar za novo šolo« v upanju, da bodo že oni hodili

vanjo, a niso. Končno pa se je le začelo. Želimo si moderno šolo s telovadnico, jedilnico, velikimi kabineti in razne pripomočke, ki sodijo zraven.«

Silva Kramaršič, 7. a

»Vsako uro stečem k oknu in gledam, če je že kaj več narejeno, vendar to gre zelo počasi. Upam, da se bodo Pio-

nirjevi delavci potrudili in da bo to hitro narejeno, kajti rad bi bil še v novi šoli pri pouku.«

Nenad Salopek, 7. a

Ko smo bili v prvem razredu, so govorili, da bodo začeli graditi novo šolo. Razmišljali smo, kakšna bo. Bila je velika

z bazenom, veliko telovadnico, lepo jedilnico in s kabineti.« Milka Petkovič, 7. a (Tekst in foto: Drago Vuica)

Hura, tu bo stala nova šola!

Revitalizacija Novolesa da ali ne

Zaradi vrste vzrokov se je celotna panoga lesne industrije in s tem tudi naša delovna organizacija znašla v hudih težavah. V lanskem letu je predvsem zaradi padca vrednosti dolarja, zaradi povečanih obrestnih mer in zaradi povečanja obsega kreditov pričela dohodkovnost izvozu katastrofalno padati, tako da smo v izvoznih tozdih prigrisodarili 5 novih milijard din izgub. Na drugi strani pa so ostali tozdi, ki so poslovali pozitivno, prigrisodarili 1,4 nove milijarde din pozitivnih rezultatov. Do zaključnega računa smo celotno izgubo pokrili z rezervami pozitivnih tozdov, z revalorizacijo zalog, s pridobitvijo rezervnih sredstev od poslovnih partnerjev ter z odpisom obresti pri poslovnih bankah. Položaj Novolesa je postal s tem izjemno kritičen, posebno še, ker se ti negativni trendi še ponavljajo v prvih mesecih letošnjega leta. Glede na to, da smo v lanskem letu za potrebe pokrivanja izgub izčrpali vse notranje rezerve, se moramo zavedati, da je za zagotavljanje normalnega funkcioniranja in preživetje Novolesa edini izhod v tem, da se zagotovi tekoče pozitivno poslovanje v okviru celotne DO. Ta imperativ nam nalaga ostro ukrepanje znotraj DO kot tudi navzven. Cilj tega je odpraviti slabosti na področju organizacije dela, na področju zagotavljanja večje produktivnosti in na področju zagotavljanja kvalitetnejšega gospodarjenja s sredstvi.

Vzrokov za nastalo situacijo je več. Razvrstili bi jih lahko na eksterne in na interne. Med eksternimi vzroki, ki so glavni krivci nastajanja izgub so največji: padec dolarja na svetovnem trgu, sistemski ukrepi ZIS, tekoče ekonomske politike, ki ni naklonjena izvozu. Novoles je po svoji programski zasnovi močno usmerjen na izvoz. Kot takega so ga omenjeni ukrepi skupaj z drugimi izvozniki močno prizadeli. Trud, ki ga je Novoles dolga leta vlagal v to, da bi družbi zagotovil delež v mednarodni delitvi dela, se nam takorekoč naenkrat ne potrjuje več v rezultatih. Poleg teh vzrokov so nastopali prav gotovo tudi interni vzroki. Najvažnejši so naslednji: prevelika izvozna usmerjenost Novolesa spriču ukrepov ZIS glede izvoza, ekstenzivno širjenje DO in v zvezi s tem slaba aktiviranost investicij in neprilagojenost vodenja DO v razmerah, ki zahtevajo hitro ukrepanje za obvladovanje položaja, visoke zaloge, neustrezna struktura sredstev.

Ob vstopu v leto 1987 se je vodstvo Novolesa z nastopom v.d. predsednika KPO, tov. Vilija Pavliča, nastale situacije v celoti zavedlo in sprejelo vrsto ukrepov za odpravo motenj. Izdelani so bili sanacijski programi, ki naj bi zagotovili pokritje izgub in omogočili redno delo za naprej. Žal pa na hitro sprejeti

ukrepi niso zadostovali, da bi se negativni trendi zaustavili. Že za obdobje prvih dveh mesecev se je pokazala vrsta slabosti:

Jedilnica SKAND

Glede na to, da sloni glavno breme sanacije Novolesa na ramenih v. d. predsednika KPO, tov. Vilija Pavliča, smo ga naprosili za komentar k programu ukrepov za odpravo motenj in saniranje Novolesa

Tov. Pavlič, vemo da je težko v tem hipu odgovoriti na vprašanje ali verjame, da bo Novoles izplaval iz težav, vendar vam ga zastavljamo, ker menimo, da zanima slehernega novolesovca.

V teh kriznih razmerah in tudi zaradi ekonomsko neurejenih razmer, ki vladajo v celotni Jugoslaviji, še posebej pa v lesni industriji, je izredno težko dati garancijo za uspešen potek sanacije. V tem trenutku deluje vse preveč zunanjih vplivov, na katere vodstvo Novolesa ne more vplivati. Ti so:

- neustrezna politika stimuliranja izvoza, ki se vključuje obljubam že več kot eno leto ne spreminja v prid izvoznikom,
- povečanje obrestne mere za kredite,
- administriranje na področju cen,
- zakon o omejevanju osebnih dohodkov,
- zakon o omejevanju investicijske porabe,
- nov obračunski sistem.

Kljub vsemu naštetemu ni vzroka za obupavanje, energično in hladnokrvno moramo ukrepati na tistih področjih, ki jih lahko sami obvladamo. Novolesov kolektiv je v preteklosti znal disciplinirati obvladovati krizna obdobja. V preteklih treh letih, ko smo razen na izvozu beležili izjemno ugodne rezultate, smo opustili marsikateri prijem in metodo dela, ki nam je v preteklosti in bi nam sedaj, ko smo v krizi omogočali omilitve razreševanja problemov. V tem trenutku nam mora biti osnovni cilj, da delavcem zagotovimo socialno varnost, da postopno zmanjšujemo zaposlenost na račun fluktuacije, da povečujemo proizvodnjo na programih, ki so visoko dohodkovni in da uvajamo nove programe izven lesnega področja.

Po vaših izjavah smo glede bodočnosti Novolesa lahko optimisti?!

V tem trenutku ne morem govoriti o optimizmu. Skušam

biti predvsem realist. V okviru tega realizma se zavedam, da ta družba ne more mirno gledati propadanje celotne lesne panoge in da se dolgoročno ne more odpovedati izvozu, ki je prepotraben za zagotavljanje uvoza in odplačila dolgov. Poleg tega imamo v Novolesu še tozde, ki so izrazito uspešni in ti morajo poslati jedro nadaljnega razvoja in usmeritev v programskem prestrukturiranju Novolesa. Dolgoročno se mora delež te proizvodnje bistveno povečati na račun postopnega reduciranja slabodonosnih lesnih programov, ki so dolgoročno vprašljivi tudi zaradi vse težjega oskrbovanja z osnovno lesno surovino. Poleg tega se zavedam, da je v Novolesu še vrsta notranjih rezerv, ki jih dosedaj še nismo uspeli dovolj aktivirati. Sem sodijo:

- izkoriščanje surovin;
- izkoriščanje proizvodnih kapacitet in fonda delovnega časa;

— obračun dohodka je za to obdobje pokazal 522.300 tisoč din novih izgub

— produktivnost se je v primerjavi s povprečjem leta 1986 premalo povečevala

— delež prodaje na domačem trgu se ni povečal v predvideni višini

— zniževanje zalog teče prepočasno

— odlok ZIS o vračanju cen še dodatno ogroža rezultate, saj ta predvideva od 15 do 35% znižanje cen

— slabša se likvidnost DO

— v kooperaciji med tozdi nastajajo motnje, poleg tega se tudi ekonomsko vedno ne potrjuje

— kadrovsko vprašanje ostaja še naprej pereče, odhajanje kadrov se ni zaustavilo

— dosednji način vodenja DO ne omogoča uspešnega reševanja nakopičenih problemov.

Nastala situacija nujno terja drastično in kompleksno ukrepanje. Novoles se nahaja resnično v eksistenčnih težavah. Odločiti se je bilo treba ali poiskati vse notranje rezerve in z lastnimi silami obvladati položaj ali pa sprejeti ukrep družbenega varstva, kot zadnjo obliko reševanja Novolesovega položaja. Glede na to, da obstoja realna grožnja, da bodo ogrožena številna delovna mesta, če se motnje ne odpravijo, smo se v Novolesu odločili za prvo varianto, to je, da skušamo z lastnimi silami rešiti Novoles. KPO, poslovni odbor, samoupravni organi in družbenopolitične organizacije so to varianto enotno sprejeli in ji dali podporo. V ta namen je delavski svet DO na izredni seji dne 4. 4. 1987

Jedilnica Hongkong.

sprejel predlog ukrepov v.d. predsednika KPO, tov. Vilija Pavliča iz področja stabilizacije gospodarskega položaja in iz področja vodenja DO.

Povzetek ukrepov za stabilizacijo gospodarskega položaja:

— razmejiti pristojnosti in odgovornosti med TOZD, DO in TOZD skupnega pomena ter DSSS

— zaostri delovno disciplino na vseh nivojih

— radikalno znižati zaloge

— ustaviti zaposlovanje in preusmeriti del režije (nekreativne) v proizvodnjo

— energično znižati stroške DIS in FIS

— omejiti vse vrste investicijske porabe — razen prioritarnih izjem

— povečanje prodaje (obvladovanje cen) in reorganizacija prod. na DT

— omejiti novo zadolževanje oz. zagotoviti kvalitetne vire

— povečati uspešnost nabave

— po potrebi reorganizirati samoupravno organiziranost TOZD, v okviru reproverig

— redukcija skrajno nedonosnih programov in tudi proizvodnje

— forsiranje razvoja in investicij v visoko dohodkovne programe izven lesnega področja

— postopna preobrazba lesne proizvodnje v smeri zmanjševanja porabe masivnega lesa in povečanja kvalitete programov

— razvijati zunanje kooperacije na račun zmanjševanja proizvodnje v TOZD Novolesa

— maksimalno aktivirati nove investicije

(Nadaljevanje na 10. strani)

Revitalizacija Novolesa da ali ne

— povečati stopnjo koope-
rativnosti med posameznimi
TOZD in vzpostaviti večjo
stopnjo medsebojnega zaupa-
nja med TOZD-i, službami in
TOZD-i skupnega pomena

— ugotoviti stopnjo kon-
kurenčnosti in racionalizirati
proizvodne procese

— s posebnimi dinarsko/d-
eviznimi aranžmani izboljšati
dohodkovnost in likvidnost

— v sodelovanju z DPS
zagotoviti tekoče asistenco s
strani bank in drugih institucij

— izpeljati kadrovske spre-
membe v smislu kvalitetnejše-
ga obvladovanja problemov

— aktivirati kadre, ki jih še
imamo in ki niso ustrezno an-
gažirani v tekočih procesih

— pospešeno dograditi in-
formacijski sistem, ki danes ne
zagotavlja dovolj ažurnih in-
formacij

— zagotoviti stimul. nagra-
jevanje za najvplivnejše in
odgovorne delavce v DO in
TOZD.

Povzetek ukrepov iz podr-
očja sistema vodenja DO.

1. Objavi se izredno stan-
je oz. ukrep interne sanacije
za celotno DO s ciljem odpra-
viti motnje v poslovanju

2. DS DO je sprejel predlog,
da se KPO reorganizira. Pred-
log nove organizacije pripravi
v.p. predsednika KPO, tov. Vili
Pavlič. S potrditvijo nove or-
ganizacije KPO.

3. Bodoči KPO mora zagot-
oviti pokrivanje najbolj vital-
nih poslovnih funkcij in naj-
bolj akutnih kompleksnih pro-
blematik

4. Za delovanje članov KPO
se predpiše jasno opredelje-
na pooblastila in odgovornos-
ti, na podlagi katerih dobijo le-
ti izvršilno moč za svoje
področje dela

5. Bodoči KPO mora pokri-
vati vse najbolj vitalne poslov-
ne funkcije in kompleksno
problematiko.

6. KPO mora delovati kot
izrazito poslovni organ DS
DO in ne samo koordinativno
kot do sedaj

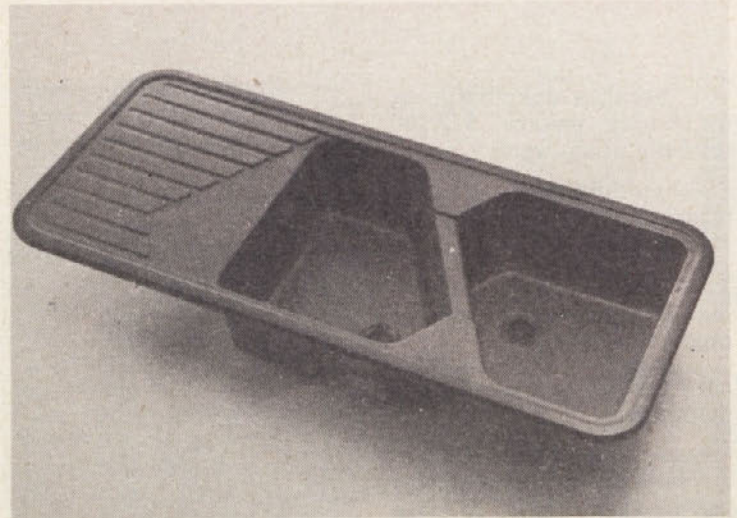
7. Predlog reorganizacije in
sestave novega KPO pripravi
v.d. predsednika KPO, Vili Pa-
vlič, v roku 14 dni.

8. Za pokrivanje potreb po
ključnih kadrih dobi v.d. pred-
sednika KPO po pooblastilo, da
lahko uporabi količnik, oz.
faktor težavnosti do višine 1,5.

9. Kadrovska politika sodi
v pristojnost predsednika KPO.
Za učinkovito razreševanje
tekočih problemov se bodo
vršile hitre kadrovske spre-
membe v skladu s samouprav-
nimi akti in z upoštevanjem
širšega interesa DO

10. Kadrovske spremembe
(oz. premestitve) se izvršijo na
predlog v.d. predsednika KPO,
oz. na predlog člana KPO za
njegovo področje dela in ob
podpori DPO DO Novoles

11. Ugotavljanje odgovor-
nosti za nazaj sodi v pristoj-
nost samoupravnih organov in
SDK. Novi KPO se naj s tem

ne obremenjuje.

Predlagani program ukrep-
ov je seveda mrtva stvar, če ni
ustreznih ljudi, ki bi jo obudili
v življenje. Bodoča usoda
Novolesa je torej predvsem
odvisna od dobrega kadra in
dobre organiziranosti. S pote-
ki izvajanja ukrepov v pogojih
interne sanacije vas bomo

dovolj obširno obveščali v
Obvestilih in v glasilu. Vse-
kakor mora biti vsakomur, ki
je zaposlen v Novolesu jasno,
da panika v tem trenutku ni na
mestu, ampak moramo vsi to
breme pogumno sprejeti in da-
ti vsak na svojem mestu čimve-
čji prispevek za izboljšanje
razmer.

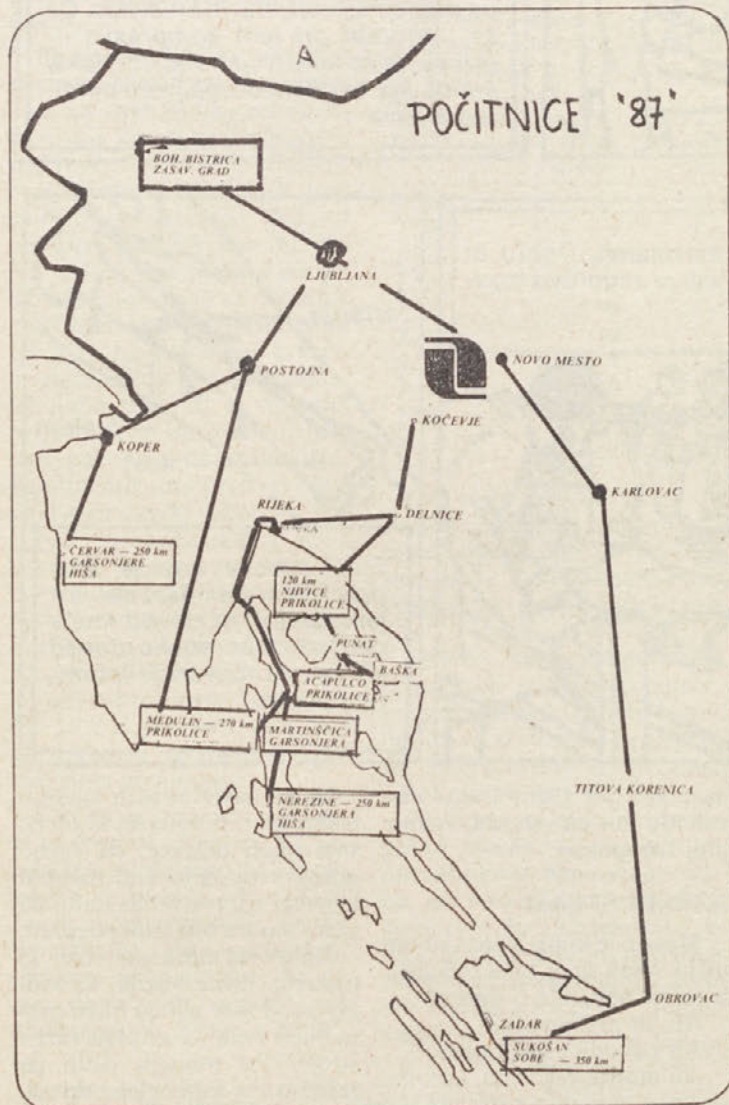
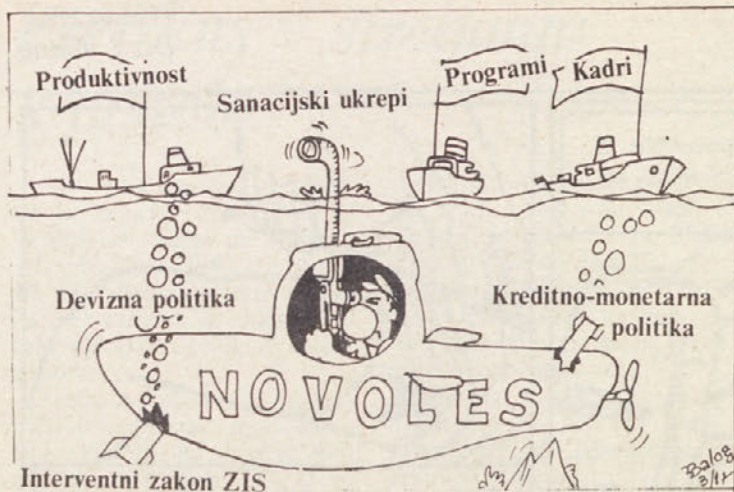
*Jedilnica 4000, ki jo prodajamo na domčem trgu kot tudi na
zunanjih tržiščih, žal pa je njena dohodkovnost na zunajih trgih
manjša.*

Jedilnica Quin Ann

Jedilnica Barcelona

Od kod tovariš, ti dana je pravica,
Prešernu doktorju, vzeti besedo
češ dobro bo za to zabito čredo,
ki mar ji ni ne pesnik ne zdravljica.

Sam iz sebe norca brije, nase pljuje,
kdor geniju naroda verz obrača,
vprašujem te, brezvestnega mazača
ti ni morda vse slovenstvo tuje?

Na oltarju njegovem, ogenj slave
se bolj, kakor kdajkoli prej zdaj sveti,
ker ti in podobne drzne glave,

drezate v presveti žar razvneti,
zaman, čeprav dovolijo postave
se trudite, saj ni ga moč zatreti.

Zupančič Peter
TOZD TVP

PORTRET

Rodič Stanko Gospodar v TOZD TDP

Poznajo ga vsi delavci TOZD TDP pa tudi mnogi iz drugih TOZD! Poznan pa je predvsem po dveh stvarih: rad namreč nerga in se sam s seboj pogovarja, obenem pa je zelo prizadeven delavec.

delom gospodarja v TOZD TDP zadovoljen in da ga rad opravlja. Najbolj ga moti malomaren odnos zaposlenih do okolja, dela in do družbenih sredstev. Večkrat se namreč zgodi, da mu sodelavci namenoma nasmetijo pospravljen prostor okoli tovarne.

Mnogi sodelavci ga zaf-rkavajo z različnimi izmišljenimi govoricami, vendar jim Rodič ne zameri preveč.

Tov. Rodič Stane se je posebno izkazal pri zaključnem pospravljanju lakirnice. Tam je s svojim delom prihranil preko 1 mio din. Zato je IO OOS sprejel sklep, da se DS TOZD predlaga Rodiča za denarno nagrado.

Tov. Rodič Stanko je po poklicu strojni tehnik. Včasih je delal kot avtomehaničnik pri Gorjancih, nato pa kot čuvaj pri Varnosti. Delo mehanika mu je bilo zaradi zdravstvenih razlogov pretežko, delo čuvaja pa preveč dolgočasno. Mnogim se bo najbrž zdelo čudno, vendar Stane pravi, da je s sedanjim

Kmalu bo lepo spomladansko vreme prebudilo naravo. Takrat bo imel Rodič še posebno veliko dela z uređitvijo okolice TOZD TDP. Če mu že ne moremo pomagati pri njegovem delu, ga vsaj pustimo pri miru in ga spoštujemo kot dobrega in vestnega delavca, kar mnogi med nami ravno niso.

V. F.

Dokazano je...

KOT VSAKA NI ŽIVAL LISICA, TAK' VSAKI NI NAPIS PUŠČICA

— Preveč je takšnih, ki so zavedni samo zato, ker jim nese!

— Pravijo, da skladišče CSM ni le skladišče materiala, temveč tudi zelo dober izhodišni položaj, do gostinskih objektov v Straži. Posebno za žagarje...

— Lizun ni poklic, pa vendar jih od tega danes mnogo živi

— Zvone, ali veš zakaj so nekateri »novolesovci« vedno dobre volje!?

Ne, zakaj?

Zato, ker jim neprestano na glavo sije sonček...

— Izgubil je partijsko knjižico in zdaj z ničemer ne more dokazati, da je komunist

— Človeška sreča je v delu, torej delajmo. Šele potem bomo — srečni, zadovoljni

— Nihče ni tako surov do podrejenih kot tisti, ki se ponižuje pred nadrejenimi!

Avtor
Dr. Anton Prijatelj
Nova Gorica

Podatki so le za zaposlene delavce, ki gredo na bolovanje. Podatki so za tiste, ki gredo v bolnico. Podatkov ni za gospodinje, nezaposlene in upokojene.

Poškodbe otrok in poškodbe pri športu pa poznamo le kadar so v bolnici.

Najenostavneje je za vsako nesrečo ali poškodbo kriviti človeka-delavca. V mnogih podatkih ali v mnogih poročilih najdemo, da je skoraj v vseh primerih kriv za poškodbo človek. Resnica je drugačna.

Na delu

V prometu

Za promet imamo medsebojne odnose izražene v številkah:

Cesta	Človek	Vozilo
2,5%	65,0%	2,5%

Zato, da delo lahko dobro opravimo, varno opravimo, moramo delo ZNATI delati. Znanje pa pridobimo z: učenjem, prakso.

Že pri učenju moramo mlade ljudi naučiti varno delo. Kajti če se mlad delavec nauči varno delati, bo varno delal vse življenje.

Danes imamo tudi doma mnogo pripomočkov, strojev, aparatov, mnogo elektrike.

Ne samo pri nas, ampak tudi po svetu je vse manj obrtnikov, vse manj ljudi, ki lahko nudijo usluge. Zato se tako pri

nas, kot po svetu (tako nazahodu kot na vzhodu) vedno bolj širi gibanje

NAREDI SI SAM

Mnogo je knjig, ki nas o tem učijo. Vsak stroj, bi moral imeti točna navodila o uporabi. Ali jih preberemo? Ali navodila spoštujemo? Ali morda več vemo kot tisti, ki so navodila napisali?

Če navodil nismo prebrali, če jih ne spoštujemo, če se nam zdi da vemo več, kot tisti, ki so navodila napisali, potem bomo kaj kmalu med tisto veliko skupino poškodovanih zaradi dela doma!!

Zato, da delo dobro opravimo pa moramo imeti poleg znanja tudi

TELESNE
>
SPOSOBNOSTI
DUŠEVNE

Ne bi našteval vseh telesnih lastnosti, niti bolezni, ki jih ne sme imeti delavec, da varno opravi svoje delo. Omenil bom le nekaj zdravstvenih stanj, na katera mora biti vsak pozoren.

Dober vid mora imeti tisti, ki upravlja razna vozila, ki vodi žerjav, dober vid na blizu mora imeti vsak, ki upravlja razne stroje. Pri mnogih delih pa zahtevamo dober **globinski vid**. Še sreča, da mnoge napake vidi lahko popravimo z očali. Pa kaj ko mnogi mislijo, da niso več tako lepi, če nosijo očala!! In če si potem poškodujejo obraz? To prav gotovo škodi lepoti.

Visok krvni tlak je bolezen modernega časa, ki vedno bolj razsaja med ljudmi. Ne boli. Nima posebnih znamenj. Je nevarna! Tudi delavci z visokim pritiskom ne smejo opravljati vseh del!

Mnogi ljudje, še posebej mladina so podvrženi **omedlevicam**.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Preizkus v streljanju s pištolo

V okviru letnega izobraževanja za pripadnike NZ, je strokovna služba za SLO in DS dne 27. 3. 1987 od 10. do 14. ure izvedla preizkus v streljanju s pištolo M-70 kal. 7,65 mm, na tarčo v obliki človeške silhuete.

Preizkus smo izvedli na strelišču nasproti stare žage Novolesa, udeležili pa so se ga pripadniki NZ vseh TOZD in DSSS z območja občine Novo mesto.

Poseben poudarek smo pred streljanjem dali na samo varnost na strelišču saj vemo, da je pištola zaradi svojih lastnosti (kratke cevi) eno izmed najbolj nevarnih orožij. V tem smislu so načelniki NZ in pomočniki načelnikov NZ dobili nalogo, da pripadnike po TOZD usposobijo za ravnanje z orožjem še pred preizkusom v streljanju. To nalogo je večina načelnikov in pomočnikov izpolnila tako, da je večji del prisotnih že bil seznanjen o tem, kako se ravna z orožjem. Kljub temu smo pred izvedbo streljanja vsaki skupini nazorno prikazali kako se z orožjem ravna, pri tem pa izvedli tudi poizkusne strele, v nadaljevanju že med samim streljanjem skupine 4 strelcev, pa so ostali dobivali še navodila od inštruktorja streljanja. Vse to je pogojevalo, da so bili po izvedeni analizi rezultati streljanja zadovoljivi.

Seveda pa smo poskrbeli tudi za varnost krajanov KS Straža s tem, da smo na javnih mestih razobesili obvestila o dnevu in času streljanja, enaka obvestila pa smo razdelili tudi učencem osnovne šole Vavta vas, da so jih razdelili po stanovanjskih hišah v bližnji

okolici Straže, samo strelišče pa smo zavarovali tudi z opozorilnimi tablam: NI PREHODA, STRELJANJE.

Za vsak primer smo med streljanjem angažirali tudi našega zdravnika, ki pa na srečo ni imel nobenega dela.

Sedaj pa še nekaj o rezultatih streljanja, ki naj bodo vzpodbuda za izboljšanje v prihodnjem letu.

Vsega skupaj se je streljanja udeležilo 99 pripadnikov NZ, ki so po posameznih TOZD in DSSS dosegli naslednje rezultate:

TOZD	število strelcev	povprečna ocena
DSSS	12	4,7
TSP	9	3,8
TVP	11	4,8
TES	11	3,9
TDP	9	4,4
ŽAGA	9	3,6
BLP	8	3,8
TPP	8	4
TPI	12	4,3
TGD	10	3,7

Od vseh strelcev jih je 54 streljalo z oceno odlično, 22 pravdobro, 9 dobro, 10 zadostno in le 3 nezadostno, kar skupaj da povprečno oceno 4,1.

Posebej moramo pohvaliti pripadnice nežnejšega spola, ki so z redkimi izjemami streljale prvič in dosegle lep uspeh, saj je njihova povprečna ocena 3,2. Le tako naprej.

Na koncu se moramo za uspešno izvedbo zahvaliti tudi pripadnikom občinskega štaba za teritorialno obrambo, strokovnemu sodelavcu za SLO in DS iz GIP Pionir Novo mesto in pripadniku milice, ki so nudili strokovno pomoč vsem strelcem.

B. Pavlin

Priprava na streljanje s pištolo.

Merjenje in streljanje.

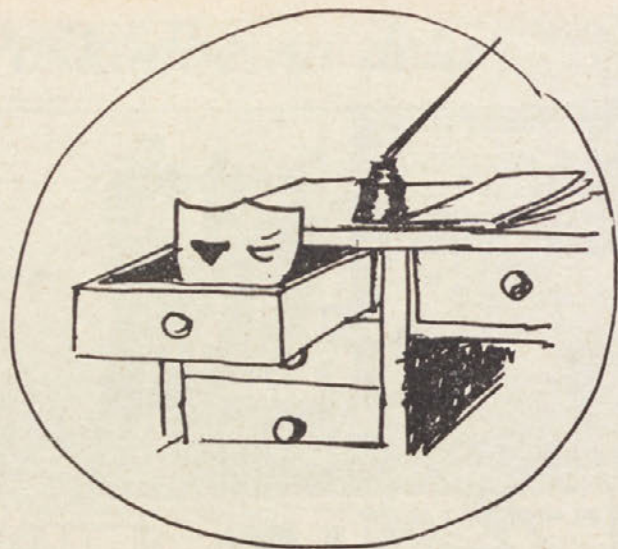
Ugotavljanje rezultatov streljanja.

Tako zatrpáno parkirišče je večkrat.

Tarče.

Za praznik dela

Delavci se veselijo,
ker svoj praznik zdaj slavijo.
Žuljave so njih roke,
saj ob delu jih dobe.

Vsak mesec pridno so garali
in vmes še kaj poklepetali.
Zaslужek res ni bil bogat,
čeprav so morali garat.

Ob plači mil je njih obraz,
domov jo nesejo v dokaz.
Ob kresovih zdaj bo manj veselo,
čez čas bo treba spet na delo.

Renata Klobučar, 8. a.

Prvi maj — praznik dela

Zopet novo jutro.
Lep je dan,
takšen kot nikdar.
Danes praznuje narava vsa,
saj delavec svoj praznik ima.

Naj bo star ali mlad,
vsak v srcu nosi pomlad.
Danes, ko slavimo praznik dela,
je domovina vsa vesela.

Praznik dela — prvi maj
naj odmeva v polje, v gaj:
Zdaj ga delavec slavi,
zato zapojmo pesem vsi!

Biljana Hvalec, 8. a

Prvi maj

Zastava na drogu plapolala,
pod njo pa množica vzklika:
Živel prvi maj!

Živel prvi maj!
se oglasi delavka stara.
Živel!
ji stotero grl odgovarja.

Ko pade mrak,
stotero kupic nazdravlja,
tisočero ljudi pozdravlja,
pozdravlja, svoj praznik proslavlja.

Kresovi po gričih gorijo
in o sreči delavcev govorijo:
ŽIVEL PRVI MAJ!

Matej Kulovec, 8. a

Koncert pihalne godbe Novoles ob tridesetletnici.

Podeljevanje nagrad ob prazniku.

Kulturni dnevi Straža '87

NEDELJA, 17. 5. 1987 ob 19.30

VESELI VEČER

Izvaja dramska skupina »SVOBODA« v Domu Kulture

SREDA, 20. 5. 1987 ob 19.30

Samostojni koncert mešanega pevskega zbora dijakov
Centra srednjih šol iz Novega mesta v Domu kulture

ČETRTEK, 21. 5. 1987 ob 19.00

Otvoritev likovne razstave v Gasilskem domu Razstavljajo učenci iz krajev nastopajočih pihalnih orkestrów ob 19.30

Kulturni program mladincev osnovne šole Vavta vas v Domu kulture

PETEK, 22. 5. 1987 ob 19.00

Nastop harmonikarjev iz Krajevne skupnosti pred Gasilskim domom

SOBOTA, 23. 5. 1987 ob 14.00

Srečanje pihalnih orkestrów Dolenjske in Bele krajine

Kadrovske vesti za mesec marec 1987

TOZD TVP; odšli: Turk Franc in GERBAJS Martin (v JLA).

TOZD ŽAGA: prišli: OŠTIČ Radenko, CRNOVČIĆ Miroslav, VUKELIĆ Drago, ĐURĐEVIĆ Borka; odšli: ŠKEDELJ Janez in VIDMAR Anton (upokojitev), POPLAŠEN Pile, KADRIBAŠIĆ Sulejman in KLOBUČAR Bojan (v JLA), ŠURLA Ivan in JENIČ Vinko (sporazumno), BUBNJIĆ Nikola in AŠIĆ Stipan (izjava delavca) in BUBNJIĆ Filip (v TOZD TDP).

TOZD TPI: prišli: PAVLIN Darko, JAKOFCIĆ Marjan, KUSTRIN Nevenka (iz TOZD TGD); odšli: MRVAR Boris (izjava delavca) in TRUNKELJ Jože (neusp. poizk. delo).

TOZD BOR: odšli: KRIZAN Jernej, NARAGLAV Roman in PAVKOVIĆ Srečko (v JLA), VEGEL Katarina (sporazumno), MOLAN Martin in NOVAK Boris (izjava delavca).

TOZD SIGMAT: prišli: JAVORNIK Franc, TERSELIĆ Erneset in CEROVŠEK Ivan, GLAS Alojz in ŠKULJ Stanislav (iz JLA); odšli: HARALOVIĆ Irena (izjava delavca) in PLAHUTA Jože (v JLA).

TOZD IKG: odšli: ŠEPIC Stanko in NOVAK Darinka (sporazumno) in GORENC Peter (izjava delavca).

TOZD TDP: prišli: LAZIČ Tomislav, JOTANOVIĆ Dušana, BUBNJIĆ Filip (iz TOZD ŽAGA); odšli: GORŠE Brane, LAPANOVIĆ Ana, PIRC Janez, ADROVIĆ Murirka, GOJKOVIĆ Danica,

HOČEVAR Marija in KONDIĆ Bogdana (sporazumno), KASTELIĆ Jože (upokojitev), BREGAR Janez, CIMERMANNIČ Janez, PAPEŽ Cveto in URŠIČ Jože (v JLA), KITANOVIĆ Ljubica (negativna ocena v poizk. delu) in KREN Jože (v TOZD BLP), ZORAN Jože (sporazumno).

TOZD TSP: odšli: KRAŠEVEC Ana, BERKOPEC Viktor in PETRUNA Ana (upokojitev), PUST Martina (sporazumno), JOVIČ Iztok in JARC Jože (izjava delavca) FRAS Anej in HRVAT Jože (disciplinska izključitev).

TOZD TPP: prišli: OGRINEC Marjan (iz JLA) in MLAKAR Vinko; odšli: JOTANOVIĆ Slobodan in BREGAR Franci (v JLA), ČELIČ Jože in HARTMAN Jože (izjava delavca) in BAJT Andrej (v TOZD BLP).

TOZD LIPA: odšli: IVNIK Terezija (upokojitev).

TOZD TAP: prišli: SLAK Tomaž.

TOZD TKO: prišli: GRUBAČEVIĆ Sejdo, BRDAR Vedran in PETRAŠ Marija; odšli: ZAJC Nevenka (izjava delavca) in SLANC Anton (sporazumno).

TOZD TES: prišli: KRŠTINC Dušan (iz JLA) in BRADAC Ljudmila; odšli: VOVK Ljudmila (upokojitev) in ŠENICA Franc (sporazumno).

TOZD TGD: odšli: JARC Maja (izjava delavca), ROJC Roman (sporazumno) in KUSTRIN Nevenka (v TOZD TPI).

TOZD BLP: prišli: ANDOLJŠEK Maja in FILAK Janez, KREN Jože (iz TOZD TDP)

Pa še to...

V privatnem poslovanju z našimi delovnimi organizacijami se marsikaj pripeti. Tudi našemu sodelavcu iz TPP-ja se je nekaj dokaj nenavadnega zgodilo. Ker zida hišo, je naročil v IGM Sava Krško beton, le-tega ni bilo, zato je interveniral. Od IGM Sava je dobil

sledječ odgovor: »Dne je 12 m³ (dvanajst kubičnih metrov) betona v razsutem stanju odpeljala katra (R4), last DO Krka.« Maček pa tak, si boste ob tem mislili! Tudi policija bo imela res »težko« nalogo, da bo našla tako obteženo katro z betonom!!

OBVESTILO

Delavski svet tozda Žaga je na svoji seji dne 25. 2. 1987 sprejel sklep o novih cenah lesnih odpadkov za leto 1987. Cena enega prostorninskega metra lesnih odpadkov bo tako stala 12.000 din, za delavce Novolesa pa bo ta cena 8.000 din. Lesni odpadki se bodo delili na isti način kot lani.

in BAJT Andrej (iz TOZD TPP); odšli: LEMOVEC Marija (upokojitev) in LUKŠIĆ Edvard (sporazumno).

Število zaposlenih delavcev po tozdih 31. 3. 1987

TOZD	M	Ž	Skupaj
TVP	119	155	274
ŽAGA	203	37	240
TPI	79	24	103
BOR	90	52	142
SIGMAT	121	38	159
IGK	59	40	99
TDP	215	233	448
TSP	188	175	363
TPP	137	66	203
LIPA	107	35	142
TAP	71	60	131
TKO	134	66	200
TES	126	31	157
TGD	66	71	137
BLP	91	42	133
DSSS	121	102	223
Skupaj	1927	1227	3154

ZAHVALA

V. 72. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi oče Franc Kristan iz Češče vasi. Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani. OOSZ TDP za podarjena venca in sodelavcem za izrečena sožalja in denarno pomoč iskrena zahvala. Vsem še enkrat hvala!

Slavko Kristan, TDP
Branka Turk, TDP

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta Josipa Burje se iskreno zahvaljujem sindikalni organizaciji TOZD TSP in sodelavcem lakirnice za venec in denarno pomoč.

Sin Josip

